

Agustí Vehí i Castelló
*Qualsevol nit, a Figueres,
pot sortir el sol*

Agustí Vehí i Castelló (Figueres, 1958), llicenciat i doctor en Història per la Universitat Autònoma de Barcelona, ha compaginat la seva tasca professional a la Guàrdia Urbana de Figueres, on va ingressar l'any 1982 i on ocupa actualment el càrrec de sotsinspector, amb la recerca, la docència universitària i els estudis d'especialització. És autor de llibres d'història i de divulgació. També ha escrit dues novel·les negres *Abans del silenci* (Lleida, 2009), guanyadora del premi Ferran Canyameres i *Ginesta pels morts. Un blues empordanès* (Perpinyà, 2010).

En Marcel·lí, des que la dona ha marxat de casa, no acaba d'anar bé. No per res en concret, no. És per coses molt petites, simples, quotidianes que, és ben evident, s'han anat acumulant i, ara mateix, i només per posar dos exemples banals de la situació, té una muntanya de roba per rentar i res a la nevera per sopar. I, parlant d'això, es diu, haig de sopar ràpid, ja que entro de servei tres quarts d'hora més tard. Pensa en Marcel·lí: «La dona! Quins collons! Fugir amb un vigilant jurat del nou centre comercial de Girona! Quina falta de... Ara que... No. Matem-ho. Res, tot plegat, collonades. No em fem un drama. Anem a la teca. I, davant d'un frigorífic buit, no hi ha com una bona llauna de pot-i-tripa ben escalfada amb tupí, sense microones, que llavors tot té el mateix gust, mitja barra de pa i dos gots de vi, fet i fotut estem al mes de desembre! El *carajillo* ja el faré després. Hòstia, ara que hi penso!... M'he aixecat a les quatre de la tarda i no he dinat. Bé, això té bona solució. Enlloc d'una en seran dues, de llaunetes ben calentones, i la barra de pa sencera».

Li costa trobar camises netes d'uniforme. Al final en localitza una, arrugada però neta. Comptat i debatut, pensa, tant li fot, doncs, ha d'anar a sota del polar i de l'anorac... Cap a tres quarts de deu ja és al carrer. Fa tramuntana, forta i gelada. «Què vols —es diu— amb el Canigó ple de neu!» Evita les cantonades on el vent bufa més fort i aconsegueix arribar a la comissaria en un estat acceptable. Pels cabells no hi ha problema: és calb com una síndria. Al llarg del camí no ha pogut evitar que els seus ulls miressin en-

laire, a les finestres de les cases i dels pisos, la majoria amb llum i deixant escapar petites i càlides imatges, escenes de vides familiars desconegudes. Pensa: «Colla de cabrons! Ben abrigadets a casa, sense haver de patir per a res i jo aquí, al carrer... Ara que... no penseu pas que ho teniu tot fet, a la vida. Qualsevol dia la dona us fotrà el camp amb un vigilant jurat... i llavors... llavors hòsties!».

Finalment arriba a la feina. Quan entra, els de tardes estan sortint per la porta, rient i comentant les quatre mi-sèries del torn. Un d'ells li diu: «Marcel·lí, com anem? Apa que tindreu una nit de collons! Ja us podeu tapar bé!». I ell, desolat, contesta: «La mare de Déu... em toquen totes! Només falta que el pallús del caporal em foti de parella amb un d'aquests gamarussos que han sortit de Mollet del Vallès, l'estiu passat, i que es pensen que estan a Wisconsin o com cony es digui...».

L'Ajuntament feia uns anys que havia fet unes dependències noves, de disseny, impersonals, semblants a les comissaries dels Mossos, i en les quals hi havia una fantàstica Sala de Relleus. Malgrat això, els torns de nit i els corresponents als dies festius, és a dir, quan no hi havia comandaments presents que passessin de caporal, els relleus es feien a la Sala de Descans, com s'havia fet tota la vida, amb el cafetó de màquina a la mà, fumant i asseguts a les taules instal·lades per berenar i esmorzar.

En Marcel·lí, després d'haver agafat l'arma reglamentària de l'armer, s'hi dirigeix, treu un tallat i encén el primer Farias de la nit. Adorava estar de nits: podia escoltar els partits amb el transistor, fumar a dins del cotxe patrulla i entrar tranquil als seus bars preferits. Una de les coses que més valorava de la Creació era que Déu Nostre Senyor, en la seva infinita saviesa, hagués creat en els comandaments, sobretot de sergent en amunt, una forta al·lèrgia a les hores nocturnes.

Ara, davant d'una manifestació menor del comandament, és a dir, del caporal Juan Vicente Palomares, en *Palomu*, com li deia tothom a Figueres, en Marcel·lí està sabent què serà de la seva vida les properes hores. Com que l'altre guàrdia veterà del torn havia trucat, a mitja tarda, dient

que tenia remenament de panxa a causa de l'allioli i de les arengades del dinar, en Marcel·lí patrullaria tot sol, doncs en *Palomu*, que sabia perfectament el pa que s'hi donava a dins d'un cotxe patrulla, no volia deixar l'agent nou a les seves mans, convençut que una nit amb en Marcel·lí podia desgraciar al jove policia per sempre més. Sobretot si començava a fer discursos sobre la seva filosofia policial que en Marcel·lí resumia, entre calada i calada al Farias, dient: «Nen, deixa-ho estar, que tots som fills de Déu i hereus de la seva santa glòria» o amb conferències sobre funció policial aplicada, plenes de frases mítiques com «xicot, no corrís que, de tot això, d'aquí a sis o set hores, ja no en quedarà res» o la també molt comentada «si el seu destí natural és aparcar malament, no vulguis anar en contra dels astres, deixeu-ho estar. Tot està escrit», sense oblidar les celebrades «el detingut no s'està cagant en la puta mare que t'ha parit, fill meu, sinó en el que representes. Tot plegat ben poca cosa, qüestions del segle que no ens han d'immutar» i «amb aquest govern tot va pel pedregar i no hi ha més cera que la que crema. No vols pas un *carajillo*?».

«Sol al cotxe patrulla una altra vegada —pensa en Marcel·lí—, lluitant contra el crim i la bohèmia urbana i, per acabar d'arreglar-ho, el collons d'en *Palomu* no ha dit a quina hora farem l'esmorzar... Ara que, tampoc no he portat res; tant li fot, passaré després a buscar un entrepà. Collons de Déu, fot fred avui! Encendrem la calefacció d'aquest trasto. Vinga: foc a la caldera!... Així està bé, molt bé.»

Als pocs minuts d'haver sortit, en Marcel·lí para davant de «la setena paraula» i entra. A aquella hora el local està mig buit i han començat a escombrar el terra. Demana el *carajillo* i encarrega un entrepà de pa amb tomata i pernil. Ho paga tot i surt, content. En Marcel·lí, que no deixa de ser un consumat expert en teoria policial comparada, gràcies a llargues hores amorrat al televisor i a la cervesa mirant *CSI*, *Hill Street Blues* i *Policies de Nova York*, sap que cal entrar als bars, interactuar amb la gent, donant així oportunitat a la comunitat de parlar, d'agrair l'heroisme i el sacrifici policial en pro del manteniment de la pau i

la seguretat pública. En Marcel·lí, satisfet d'ell mateix pel bon començament del torn, es fica al cotxe i arranca vehicle i patrulla.

Desinteressadament, sense presses, amb plena consciència que el temps, qualsevol temps, no té gaire importància i que potser en realitat ni existeix, el vehicle policial gira cantonades, consumeix avingudes i llença els minuts, un a un, per la finestra. A dins del cotxe, la son progressiva, «potser sí que he menjat massa pot-i-tripa», pensa en Marcel·lí, i el fum, són les constants. El color blau dels pantalons és trencat per taques de cendra blanca i per arrugues sense cap color, mig amagades per la foscor i tendrament il·luminades per la llum de control de l'aparell de ràdio.

Les úniques tres telefonades, en dues hores de servei, corresponien a un captaire conegut, quasi de plantilla, que s'havia adormit en un caixer automàtic i que en roncar havia espantat una noia; dos acompanyaments a la farmàcia de guàrdia, primer un xumet i, més tard, uns bolquers, i una queixa per un aparell de ràdio amb massa volum. El mes de desembre, en la seva nit número divuit, era fred, un pèl boirós i obertament solitari.

A la resta del dispositiu policial de servei la situació era homologable. A la central de comandament el telèfon s'entestava a restar en silenci i un petit aparell de ràdio de piles, agafat d'objectes perduts, intentava a dures penes animar la nit. L'operador de servei mirava una i altra vegada el gruixut llibre que tenia al davant, el qual venia d'objectes més abandonats que no pas perduts, i pensava si aquella seria, finalment, la nit, després de sis anys d'intentar-ho, per començar a llegir les *Memòries d'un soldat del Reich* del mariscal Klaus Von Apfelbaums und Bienenweisel. De moment només el mirava.

A l'altre vehicle de servei el caporal del torn, el *Gran Palomu*, com li deia en Marcel·lí sovint, feia més d'una hora que s'havia lliurat a la son més absoluta, obviant totes les seves obligacions i responsabilitats, sota l'aprovació i alegria del conductor, que s'estalviava d'aquesta manera el discurs de rigor, i quotidià, sobre el deplorable estat de la lliga de

futbol i la conveniència de prendre severes mesures, com decretar-hi la llei marcial. Cops de cap de nord a sud, cops de cap d'est a oest, el caporal anava i venia de la consciència a la inconsciència.

Decididament tot era fosc, gelat i un punt harmeniós.

Però, a mesura que la nit avança, en Marcel·lí comença a sentir com una força terrible i misteriosa l'estira cap al seu interior. Res místic, diguem-ho des d'ara mateix, ni cap introspecció involuntària fora d'hores, només és una digestió molt pesada, pesadíssima. De sobte, veu com no acaba de veure bé els límits dels carrers ni pot girar una cantonada sense pujar a la vorera amb la roda de darrere. Es fa necessari parar un segon. No pot més. Son, només té son. La plaça de la Palmera és un bon lloc per aclucar els ulls un instant, el temps just perquè passi aquesta passió de son. Ho fa. Però encara que ha tancat els ulls un moment, només un moment, sap que l'estan observant. No li dóna importància. Ara, de sobte, ha sentit com algú s'acostava al cotxe patrulla. Però tot li pesa massa, els ulls no poden obrir-se de cap manera. Ell sap que és un guerrer i que la nit urbana és dura. No es pot deixar sorprendre. No. Són massa anys de servei. Obre una mica els ulls i veu... el cap! Aquell cap fosc i negre, més estret a la base i que es va eixamplant a mesura que puja, fins a acabar en dues protuberàncies, una a cada costat, en angle, les dues armes mortals de necessitat de la criatura, on té el verí mortal.

Torna a tancar la fina ratlla que ha obert per saber què passa, per mirar qui ve. En Marcel·lí coneix de sobres a la criatura, ha vist la sèrie *Hi ha altres móns però estan en aquest*. La criatura és Saurox, senyor del mal i, ara, ara mateix, vol el cervell d'en Marcel·lí per posar-hi una cria i reproduir l'espècie. En Marcel·lí, amb un sentit del deure exemplar, torna a obrir una escletxa en els ulls: Saurox l'observa, mou el cap de dreta a esquerra, d'esquerra a dreta. En Marcel·lí sap que està buscant el forat per on atacar. La bèstia s'acosta una mica, retrocedeix, el mira des del seu cap gros i negre eixamplat pels costats. En Marcel·lí, que també veu el punt vermell, de foc, amb què acaba el seu fibló, torna a tancar els ulls; s'ha d'actuar, pensa. A la sèrie

explicaven molt bé com sobreviure els seus atacs: cal ferir-la primer, sense donar cap oportunitat a la bèstia. Obre els ulls una altra vegada i veu com Saurox ha obert els seus poderosos braços! Déu meu! És la fi! En Marcel·lí reacciona i salta endavant amb totes les seves forces... fins que el parabrises del cotxe patrulla para en sec el seu terrible atac: patapam! Una veu sona en la nit:

—¡Vaya hostión que se ha pegado!

El guàrdia civil de servei a Hisenda estava preocupat. Havia vist com el cotxe patrulla s'havia aturat just a davant i pensava que els seus agents, com moltes nits, paraven a saludar-lo i a fer un cafè de màquina amb ell. En veure que no baixava ningú, preocupat, ha sortit a mirar què passava. El guàrdia civil, mentre es treia el ducados de la boca, demana:

—¿Estás bien, Marcelino? ¡Vaya santa hostia que te has dado! ¡Marcelino!

Però en Marcel·lí tot just estava intentant saber què havia passat. A poc a poc, molt a poc a poc, va identificant les coses que l'envolten, i les separa d'ell mateix: s'ha fotut un cop de cap amb el vidre. Després, en aquest paisatge, hi posa el guàrdia civil i descarta un possible atac de Saurox, i arriba a la relativament satisfactòria conclusió que la ingesta massiva de pot-i-tripa, el vi, la calefacció i, ja que hi som, el món sencer, s'han conjurat per fer-li una mala passada. Ah... Però calen moltes més coses com aquesta per acaba amb ell. I això s'ho diu convençut. Ell és un guerrer! Està preparat per a tot. A més a més, ell és com els herois de les novel·les negres: està sol i abandonat, vesteix de manera espantosa, és lleig, beu moderadament, treballa en una policia que no el mereix i el seu regne natural és la nit. Ho sap tot de la nit! Només necessita un bon cafè.

Reconfortat amb els seus propis pensaments, oblidant que hi ha novel·les negres mal escrites, dona les gràcies al guàrdia civil Honorato Cifuentes García, li explica el sopar, la son i la resta de factors de la conxorxa, engega el cotxe patrulla i torna a la nit, la nit figuerenca, que no és la de Harlem en els seus bons temps, no, però que també té la seva cosa.

En Marcel·lí, que és un home que aprèn dels seus errors, baixa la calefacció i obre la finestra. La fred el reanima. Encén un Farias i, mentre el vent que entra treu petites espurnes del cigar que van provocant minúscules cremadetes a l'anorac, que s'afegeixen a les moltes que ja hi tenen casa parada, pensa que tampoc no és tan greu. S'ha adormit. Ja està, només cal un cafè. De sobte veu que La Quinta Forca, conegut bar que té una ampla visió de l'horari i de la cuina, feta sempre a la brutesca, i que ha mantingut el seu estil «anys cinquanta», ferm davant dels atacs del disseny i de les zero calories, afortunadament encara és oberta. En Marcel·lí va fer la *mili* amb l'amo, a l'arsenal de Cartagena. Para i entra.

La parròquia és l'habitual i els amos del bar ja han començat la llarga i pacient operació de convidar-los a sortir per poder tancar. L'arribada de la llei uniformada no ajuda: fa mitja hora que els diuen que les màquines estan tancades, que no poden servir res més i en Marcel·lí, només d'entrar, demana un *carajillo*. La mestressa el fulmina amb la mirada però el propietari, que fa estona que ha considerat la possibilitat de fer-se'n un, ja ha posat l'estri a la cafetera per a dues tasses i està demanant:

—Com sempre, Marcel·lí?

—Com sempre, *Antoni*.

I l'*Antoni* posa dos *carajillos* com sempre, un per a cadascú, mentre la mestressa diu:

—No sabeu beure res més?

—Potser sí —li contesta en Marcel·lí davant la més col·lossal indiferència del propietari envers el comentari de la seva dona— que un whisky seria més a propòsit, però has de pensar, Lola, que fot una fred de collons i el *carajillo*, a més a més de ser un potent digestiu, fa passar la fredorada.

—Com sempre teniu excusa per a tot. Quin parell!

En Marcel·lí i l'*Antoni* beuen en silenci mentre reflexionen sobre la complexitat del cor femení i la mestressa acaba de treure els darrers clients del bar que entren en la nit, camí de casa seva i dels seus respectius fracassos personals. Acabades aquestes feines, l'*Antoni* diu:

—Marcel·lí, no ens portaries pas fins a casa? Tenim la caixa de tres o quatre dies i ja hi ha algun calerot. Aniríem més segurs.

—Només faltaria! Quan vulgueu podem marxar.

Un cop tancat el bar, s'instal·len al cotxe patrulla i es dirigeixen a la casa del matrimoni, que viuen a l'altra punta de la ciutat. Però la maniobra ha estat vista per uns ulls que no perdonen. I utilitza la informació; en el silenci de la nit, trona l'emissora:

—Sempre has de fotre el que et surt dels collons?

En Marcel·lí fa un bot, li cau el Farias dels llavis, se li cala el patrulla, i el matrimoni, poc avesat a l'operativa policial, té un esglai de pronòstic; la mestressa, fins i tot, diu «Marededéusantíssimaquèhaestataixò!». En Marcel·lí agafa el micròfon:

—Què collons et passa, *Palomu*?

—Doncs em passa que acabes de sortir del teu sector i t'estàs al nostre. Això em passa! Que no hi ha manera de fer res, amb tu.

—No fotis discursos per ràdio que semblés el bisbe de la Seu! Estic portant l'*Antoni* i la Lola a casa seva, que tenien molta caixa i, com que viuen al teu sector dels pebrots, tenen por que els robin.

—Cony! Ja han tancat? Ara hi volien passar... En fi, dóna'ls records.

—D'acord, i una altra vegada no cridis tant, que a aquesta hora, la gent dorm!

I la nit continua fins que, moments més tard, l'aparell de ràdio torna a dir coses:

—Central per Albera 100!

—Endavant!

—Dues trucades seguides: una discussió matrimonial al carrer Pep Ventura, número 8, primer pis. I un tio, a la plaça de la Creu de la Mà, torrat com una mona, que es veu que crida, tota l'estona, que ha de venir no sé qui. Tu mateix, que per alguna cosa ets el que manes.

El *Gran Palomu*, acostumat a prendre decisions en fraccions de segon, com correspon, disposa que ells mateixos, com que són una patrulla de dos, aniran a la discussió. En

Marcel·lí s'ocuparà del torrat. Pren el micròfon de l'emissora dient:

—Marcel·lí, vés tu al torrat que nosaltres farem el pollastre de Pep Ventura.

—...ut! —contesta en Marcel·lí, que és una manera menor de dir: rebut, ja ho he sentit, ja ho faré, ja ho he escoltat, però considero que no mereixes massa més que un simple final de confirmació, de manera que ...ut!

I en Marcel·lí es transforma: té un servei. Una missió. Cop de volant, llums blaves i cap sirena, que així no ens senten venir! De sobte una mena de aiiiiiiii...! fluixet li recorda que no està sol al patrulla: l'*Antoni* i la Lola, encogits, miren endavant i callen. En Marcel·lí els diu que no pateixin, que tot està controlat, que seran testimonis de primera mà d'una actuació policial. Arriben. Davant d'una de les façanes de la plaça un home, que pot tenir qualsevol edat entre quaranta i cinquanta anys, mira un dels edificis i crida:

—Veni ara mateix, cooollons! Ja està bé la broma!! Voleu venir!

En Marcel·lí s'hi acosta mentre l'*Antoni* i la Lola, amb els vidres del vehicle abaixats, contemplen l'escena bocabadats: en Marcel·lí, tot sol, s'encara al borratxo i li diu:

—Qui ha de venir, mestre?

—Qui voooll que sigui, els del Tribunal Constitucional! Això de la seeentència de l'Estatut ja passa de mida. N'estic tip, ben tip! I els penso dir quaaatre fresquesss: si jo a la meva feina fessss igual com fan ells...! Algú els ha de dir el que pensem! Que vinguin!

—És molt natural que ho vulgui fer —contesta en Marcel·lí, convençut de les raons de l'home—, això de l'Estatut ja passa de mida...

—En sembla una molt bona idea! De fet jo també els diré què en penso, d'això de la sentència! —acaba dient l'*Antoni* que baixa decidit del cotxe patrulla.

—Aixíí m'agrada! —contesta el torrat—, que vinguin ara mateix! Si tenen collons!

—Ara parlarem del govern, que ja era hora, collons. I en direm dos o tres de ben dites —finalitza l'*Antoni*.

La veu de la Lola es va sentir des del cotxe policial com un xisquet d'alarma.

—*Antoni*, no et fiquis en política, que per això l'avi va haver de marxar i jo vaig néixer a Colombines sur Mer i no a la plaça Triangular, que era on vivien.

—Ai, collons! Tu no ets filla de Figueres? —demana l'*Antoni*, espantat.

—No, ja t'ho ha dit, és de Bambarines sur Ter —il·lustra en Marcel·lí.

—Que no, cony, és de Combiurrrrrruminesquiter —aclareix el torrat, que va estudiar a les escoles de la doctrina cristiana, i els *hermanos*, com tothom sap, parlaven un francès exquisit.

—Vols callar, tu.... Com et dius? —demana en Marcel·lí al torrat.

—Rouco Varela... En Rooouuco Varela tampoc no el vol, l'Estatut, aquest en Roucooo... Déu n'hi do! Que vingui també! —contesta l'home.

—En Marcel·lí vol saber com et dius, home! —recorda l'*Antoni*.

—*Antoni*, cap a casa! —crida la Lola des del cotxe.

—Aquí només crido jo! —diu Marcel·lí—, que sóc l'autoritat! I tant li fot com et diguis, collons!

—Tuuu ets del Tribunal? —i el borratxo s'abraona sobre en Marcel·lí, cosa que obliga l'*Antoni* a intervenir, mentre diu:

—No, collons, aquest treballa al Circo Price, no veus com va vestit?

—Vostè treballa al circ? Ja han sortit els pallassos? —demana el torrat.

—No, avui fan festa —assegura en Marcel·lí.

—Doncs que vingui el Tribunal Constatitucional d'una veeegada! —torna a demanar el torrat.

En aquell moment es comencen a obrir les primeres finestres de la plaça. Les veus omplen la nit:

—Que algú truqui al Tribunal i que vingui. Ja pagarem el taxi, però que calli!

—Li va bé el jutge de guàrdia d'aquí? En té prou o també vol l'Audiència Provincial?

—Baixeu-li vi, que mentre beu no parla...

—Hòstia santa! Mateu aquest *capullo* d'una puta vegada!

En sentir-ho en Marcel·lí sap, per la seva llarga experiència, que la massa, el poble, es comença a moure inquiet. I això no és bo. Decideix tallar-ho ràpid:

—Vinga! Tothom al cotxe. Us porto en un moment i aquest, cap a casa, a dormir-la. On vius, tu? —diu mirant al borratxo.

—No em porteu a casa, per l'amor de Déu, a casa no, que la Rosario em vol mal! —gemega el torrat.

—Qui cony és la Rosario? —demana en Marcel·lí.

—La meva senyora... —s mica el begut.

—Ja l'entenc, jo, ja l'entenc. No el portis pas a casa, Marcel·lí, que aquella donota que hi ha allà li vol mal! —diu compadit l'Antoni.

—Antoni, avui te l'estàs guanyant! Dormiràs al replà! —no triga ni un segon a cridar la Lola.

I en Marcel·lí arrenca el vehicle municipal i posa rumb a la comissaria, que és territori neutral. A mig carrer Nou, un home li fa un senyal, i li indica el seu vehicle amb el capó obert. En Marcel·lí para i, seriós, li diu: «Vaig ple, ja ho veu. Descarrego i torno o, si vol, li dic al següent que passi que pari». I continua fins a la seu policial. Entra pel garatge i, davant la mirada horroritzada de l'agent de servei, baixa la càrrega i enfilen el passadís: el torrat abraçat a l'Antoni, la Lola amb les mans a la cara i plorant i, el mateix Marcel·lí, tancant la processó.

—Però... però què em portes aquí? —demana el guàrdia espantat.

—Hola, *Franciscu*, com anem? —s'avança a dir l'Antoni amb tota tranquil·litat.

—Apa! L'Antoni... Ja ho ha dit la ràdio que havíeu tancat. I la Lola! Noia, amb les mans a la cara no t'havia conegut.

—Hola *Franciscu*, bona nit, ja ho veus... Quina nit! —saluda la Lola.

—I aquest de terra qui és, Marcel·lí? —diu l'agent de servei.

—Una pobra ànima preocupada pel futur del país i a qui la seva dona li vol mal —afirma Marcel·lí.

—Ah! Pobre home... això és fotut, tant el futur del país com la dona dolenta —diu l'agent.

—Vostè sap on paaara el Tribunal Constitucional aquest? Vull paaarlar-hi! —exigeix el torrat al policia de la porta, que li contesta:

—Aquí no és, aquí no en gastem d'això. Però si vols dormir al sofà de l'entrada, avui encara està lliure.

I el torrat no s'ho pensa dues vegades. Hi arriba com pot i s'hi queda. En aquell moment sona la ràdio:

—Albera 200, Albera 200... Com ho tens? Això nostre ja està, vols que vinguem?

El torrat mig aixeca el cap i diu:

—És del Tribunal, aquest paio?

—No, és de la Renfe —agafant el micròfon de l'emissora, en Marcel·lí contesta—. Ja està, Albera 100. El tinc a comissaria per identificar.

—I l'Antoni i la Lola?

—També són aquí, que volien saludar en *Franciscu*.

—Marcel·lí, te l'estàs jugant. Vols fer el favor d'enviar-los a casa i enviar el torrat a pastar fang!

—No, *Palomu*, que la Rosario li vol mal...

—La Rosario? Qui collons és, la Rosario?

—La seva dona, cony, que t'ho hem d'explicar tot.

El caporal ja no contesta. Segurament plora d'amagat del conductor. En Marcel·lí deixa el torrat a la comissaria i torna al cotxe i al carrer dient al matrimoni:

—Us acabo de portar?

—Sí, fot fred —afirma segur l'*Antoni*.

—No, que em fa por! Vés a saber què passarà ara... —diu insegura la Lola.

—Porta'ls home, que no són hores de caminar pel carrer —diu el de servei a les dependències—, ja el vigilo jo, al torrat.

—Doncs al cotxe! —resumeix en Marcel·lí.

I, dit i fet. Tornen al carrer i van directes a casa del matrimoni. Però l'*Antoni* recorda l'avaria del carrer Nou i diu:

—Marcel·lí, no hauries d'anar a mirar, primer, aquell pobre home del cotxe?

—Tens raó. Som-hi.

—Però què feu? I a casa quan hi anirem? *Antoniú!* —La Lola ja no pot més.

—Dorm, dona dorm, que quasi bé ja estem.

—Dormir? Aquí? Si aquest cotxe és fastigós!

—Mira *Antoniú*, encara hi és —diu en Marcel·lí ignorant les queixes de la Lola.

Paren al costat del vehicle avariament i els dos homes baixen. El conductor també ho fa i els rep amb una cara de dolor indescriptible. En Marcel·lí capta el detall i demana amb un to assistencial i sol·lícit:

—Que s'ha fet mal?

—Té set? —demana al seu torn l'*Antoniú*, pensant en la segona possibilitat, després d'un accident, que pot provocar tant de dolor en una persona.

—No, gràcies. Són molt amables, però estic bé. El problema és que he dit a la dona que anava una estona al gimnàs i mirin on sóc i l'hora que és!

—Home! Ha tingut pana, no passa res.

—És que no s'ho creurà que porto avariament des de les nou del vespre, començarà a demanar, a demanar... que la conec bé, i, al final, em traurà la veritat...

—Quina veritat? —demanen en Marcel·lí i l'*Antoniú*.

—Cony, doncs que li he fotut el salt amb l'*Amparitu* —contesta.

—L'*Amparitu* de la fleca o la del peix? —pregunta l'*Antoniú* amb un esperit encomiable de precisió.

—La de la fleca. Mentre el seu home enfora a la botiga doncs jo també enfora a casa seva i, amb la feina feta, arribo sempre a casa meua a l'hora justa en què hauria arribat si hagués sortit del gimnàs, però ara...

—Ja m'ho pensava que hi havia alguna cosa —diu segur l'*Antoniú*—, feia dies que l'*Amparitu* es veia contenta i anava més arreglada.

—*Antoniú!* —sona la veu de la Lola des dins del cotxe.

—És la meua senyora, no pateixi —li diu l'*Antoniú* al conductor.

En Marcel·lí pensa com ajudar-lo, solidaritzat al moment amb aquell home atrevit, valent, amb aquella criatura de la nit que l'estava venjant, a ell i a tants d'altres, d'aquelles que fugen amb vigilants jurats. Li diu:

—Farem una cosa: el portarem fins a casa amb el patrutlla, picarem al timbre, veurà que ve amb mi i vostè li diu que s'ha trobat un control.

—Gràcies, gràcies. Són vostès unes grans persones! Però no caldrà picar. Ja ha d'estar al balcó esperant... Com si ho veiés. Parant el cotxe davant de casa serà suficient. Gràcies.

—Apa, que l'ajudarem a estacionar bé, empenyerem el seu vehicle...

I, una vegada més, entre les queixes i els insults de la Lola, que amenaça de tirar-se en marxa, el cotxe de la policia arrenca i es dirigeix al domicili de l'home. Arriben, paren i baixen. En aquell moment una cassola, de les de rostit, de ferro, rebotava contra el sostre del cotxe patrutlla i cau a terra, enmig d'un gran soroll, mentre una veu crida:

—No cal la Guàrdia Urbana! Això ja vas fer-ho fa tres anys, monstre! Només et falta venir amb la Marina de Guerra! Vés a dormir a casa de la teva germana i no tornis més, *bandidu!*

Es comença a obrir alguna llum en els altres pisos. La dona, que és previsor a i s'ho veia venir, ha reunit prou munició al balcó i continua. Ara llença un gerro gros de ceràmica comprat en un viatge de vacances a plena Nacional II, en un negoci a peu de carretera, entre La Almunia de Doña Godina i Calatayud. En caure, topa amb la part de darrere del cotxe patrutlla i, en trencar-se, fa una fressa espantosa. L'*Antoni* i en Marcel·lí es miren, puguen al vehicle i marxen, mentre el marit corre carrer avall, posant-se les mans al cap. A l'interior del cotxe hi ha un silenci espès, una mica incòmode, trencat només pels sanglots de la Lola que jura, una vegada i una altra, que a partir de demà el bar es tanca a les cinc de la tarda, quan ho facin les escoles.

Davant de l'edifici del matrimoni el vehicle es deté i l'*Antoni* demana si vol pujar a prendre alguna cosa. En Marcel·lí no té temps de dir res. Ho fa la Lola, cridant.

—Si no baixes ara mateix, *Antoni*, sol, i puges cap a casa com un coet, tu també vas a dormir a casa de la teva germana i per sempre més.

—Però si jo no tinc cap germana, Lola... —diu l'*Antoni*.

—Motiu de més. Prou! O véns amb mi o bona nit i tapi's!

L'*Antoni*, en silenci, surt del cotxe patrulla i, mirant a terra, va cap al portal. En Marcel·lí, mentre posa la primera velocitat i comença a rodar, pensa que no tothom val per estar a dins d'un cotxe policial. Cal valor, cal sacrifici, cal suportar la soledat. Confortat amb aquests pensaments, la nit el torna a fer seu. Gira el món i gira amb ell el cotxe patrulla. Carrer rere carrer. Plaça rere plaça. D'una punta del sector a l'altra. En Marcel·lí està cansat i recorda, de sobte, que no ha menjat l'entrepà. Para un moment i surt. Menja sense mirar enlloc en concret i, malgrat no tenir gens de gana, s'ho cruspeix tot. Nota una lleugera molèstia a l'estómac, com d'estar molt tip, com de complicar de nou una digestió que havia arribat a un cert grau d'estabilitat. En Marcel·lí torna a sentir-se pesat i torna a tenir fred. Cal continuar.

Puja al cotxe i la patrulla recomença. També posa la calefacció i puja el vidre. Passa el temps; la ràdio no diu res i, a mesura que s'escolen els minuts, el ball de carrers es va fent un punt invisible, borrós, inexistent. Les parpelles pesen molt i molt. Són gairebé les tres de la matinada i la vida va a una velocitat lenta, esmorteïda. Fins i tot les llums dels fanals s'esborren i es confonen amb la foscor. Tot va agafant el mateix aspecte neutre i silenciós. En Marcel·lí entra al carrer Nou per setena vegada. Recte, llarg, igual, amb pampallugues vermelles, verdes i grogues d'uns semàfors llunyans i que ningú no recorda, ara mateix, on són ni quines cantonades regulen. En Marcel·lí, suaument, va aturant el vehicle fins que para totalment, quan encara no ha fet ni cent metres de carrer. No pot més. Un segon, es diu; només un minut, fins que passi aquest collons de son. Un petit instant. Sempre s'ha de fer, això, si conduint vénen ganes de dormir. Serà cosa de tancar els ulls i obrir-los.

I en Marcel·lí cau a dins d'un pou, feliç, calentó, esgotat de lluitar contra el crim, tan local com internacional.

Qui no dorm del tot, per una nit, és el *Gran Palomu*. Està nerviós. En té la pipa plena, d'en Marcel·lí. No li respecta massa el grau; només quan li mana coses que li ve de gust fer: «Els veterans sempre volen fer el que volen i els guàrdies nous només volen fer coses de Mossos. I així no hi ha manera! Què deu estar fent?», es demana el caporal. Acte seguit li diu a l'agent jove que l'acompanya que ja conduirà ell. Que descansi una mica. I, un cop està al volant, busca en Marcel·lí. I, és clar, el troba: roncant de manera entregada, simfònica, absoluta, definitiva, apassionada. La primera vegada el caporal no diu res. A vegades passa això, que algú s'adorm.

Però el caporal va fent voltes i observant. Cap a les quatre pensa que ja n'hi ha un gra massa: la broma fa més d'una hora que dura. Somriu. El despertarà, però... com dirho? Ho farà d'una manera diferent. Para el vehicle i agafa la bossa de supermercat amb què ha portat l'entrepà, que ha guardat a la butxaca de l'anorac.

Pren el telèfon mòbil i truca a la comissaria. Una veu amable contesta:

—Bona nit, Guàrdia Urbana. En què el podem ajudar?

—*Franciscu*, sóc jo, en *Palomu*!

—Cony, i no saps venir o trucar per ràdio? Saps el bot que he fotut?

—És que no vull parlar per ràdio. En Marcel·lí s'ha tornat a quedar clapat. I fa més d'una hora. Ara sentiràs un pet per la ràdio, no t'espantis. Seré jo amb una bossa, a veure si li traïem la son d'una puta vegada.

—Vigila, *Palomu*, que si té un cobriment...

—Va! En Marcel·lí, un cobriment... Ja pots comptar! Tu estigues pel que et dic i, quan ho sentis, no et pensis que és una bomba i comencis a avisar tothom!

—D'acord, d'acord. Però... mira, tu mateix, ja t'ho faràs.

Però... Alerta! Que ningú no pensi que, per no parlar-ne fins ara, el mal està dormint. El mal no dorm mai. I, ara mateix, també, com el *Gran Palomo*, té una bossa de

plàstic a les mans, però no avancem esdeveniments. El caporal bufa la bossa i li diu a l'agent que agafi el micròfon de l'emissora i premi el botó per emetre:

—PAAAAAMMMMM!

I tots els aparells connectats ho transmeten, i augmentat, és clar. En Marcel·lí surt volant com una fletxa del pou on estava plàcidament instal·lat. M'han disparat, pensa. M'ataquen, diu. Han obert foc contra mi, constata. Cal oferir poc blanc, moure's, cobrir-se, buscar l'agressor, eliminar l'enemic... És el que diu el *Manual de Lluita Urbana*. I actua. Obre la porta, surt veloç del vehicle i munta la pistola, la seva PK99, amb setze bales, una darrere l'altra. Setze oportunitats per fer mal, per matar. Una d'aquestes oportunitats, en muntar l'arma, entra en el lloc oportú i està a punt de sortir disparada, només li cal una lleugera pressió en el gallet.

Un cop a la vorera, veu la cantonada del carrer Puja-des, on sap que hi ha un grup de contenidors de brossa metàl·lics, que li poden oferir una mínima protecció. Hi va.

Quan enceta la tercera gambada, el peu no troba el terra en el lloc on havia d'estar. Una rasa mal senyalitzada i mal tapada pel servei municipal d'aigües el fa caure. I, és clar, la caiguda provoca la lleugera pressió, involuntària, òbviament, però la màquina que porta a la mà va sola: pam, pam, pam, pam, pam, pam, pam, pam, pam, pam, pam, pam, pam i pam. Setze bales, setze resplendors potents en la nit que llueixen com focs artificials, setze trons que les façanes de les cases augmenten i amplifiquen, setze sorolls secs cada vegada que es claven en algun lloc. Després el silenci. Marcel·lí diu: «Collons de Déu, quin merder!». I, de sobte, una veu tremolosa el fa mirar endavant. La veu diu:

—Ens rendim, agent, ens rendim...! No cal que dispari més. Aquí té els diners, ens rendim!

Tres homes, amb les mans aixecades, el miren des de la porta oberta de l'oficina bancària de la cantonada. En Marcel·lí, més sorprès que ells, s'aixeca i sense deixar d'apuntar-los amb la pistola descarregada els diu que s'apartin una mica i s'estirin a terra. S'hi acosta. Des de la porta del

caixer automàtic veu els vidres tapats per dins amb paper negre, també hi ha un petit equip de soldador, eines, papers escampats, bitllets, un parell de bosses de plàstic grans amb més bitllets a dins... En Marcel·lí pensa: «Hòstia!» A continuació mira els homes estirats i, mentre mou la pistola de dreta a esquerra, els diu:

—Vinga! Drets i les mans enlaire. Un rere l'altre i *andando*, a comissaria, que caminant no s'adorm ningú! Cap allà!

Ai... Figueres, que deia Pla, i les seves nits, que diem nosaltres! Algú dels pisos de sobre ha sentit trons i ha decidit que hi ha matinades en què dormir és difícil, ningú no sap per què, però són sorolloses. Mira el rellotge i veu que són quarts de cinc. I s'aixeca d'una revolada pensant que, comptat i debatut, per mitja hora que falta perquè soni el despertador, no val la pena estar fent voltes al llit. Obre la finestra per ventilar l'habitació, encén el llum i posa la ràdio. De matinada, i des del carrer, la veu de Jaume Sisa sona més màgica que mai:

*Fa una nit clara i tranquil·la,
hi ha una lluna que fa llum.
Els convidats van arribant
i van omplint tota la casa
de color i de perfums.
Heus ací a Blancaneus, en Pulgarcito,
als tres porquets,
al gos Snoopy i el seu secretari l'Emili
i en Simbad,
l'Ali Babà i Gulliver.*

*Oh! Benvinguts, passeu, passeu.
de les tristors en farem fum.
A casa meva és casa vostra,
si és que hi ha casa d'algú.*

*Hola Jaimito! Donya Urraca!
En Carpanta i Barbazul,
Frankenstein i l'home llop,*

*el compte Dràcula i Tarzan,
la mona Xita i Peter Pan.
La senyoreta Marieta de l'ull viu
ve amb un soldat.
Els Reis d'Orient, Papà Noel,
el Pato Donald i Pascual.
La Pepa maca i Superman.*

Oh! Benvinguts ...

*Bona nit senyor King Kong,
senyor Astèrix i Taxi Key,
Roberto Alcázar i Pedrín,
l'Home del Sac i en Patufet,
senyor Charlot i Obèlix.
En Pinotxo ve amb la Monyos,
agafada de bracet,
hi ha la dona que ven globus,
la família Ulises
i el capitan Trueno amb patinet.*

Oh! Benvinguts ...

*A les dotze han arribat
la fada bona i Ventafocs
en Tom i Jerry, la Bruixa Calitxa,
Bambi i Mobby Dick,
i l'emperadriu Sissí.
Mortadelo i Filemó
i Guillem Brown i Guillem Tell
la caputxeta vermelleta
el llop ferotge,
el caganer, Cocoliso i Popeye.*

*Oh! Benvinguts, passeu, passeu.
Ara ja no hi falta ningú,
A casa meva és casa vostra,
si és que hi ha casa d'algú.*

Mentre la comitiva segueix carrer avall, la cançó es va allunyant i en Marcel·lí mira com caminen en filera els tres homes davant seu. De sobte la imatge li recorda una pel·lícula que va veure fa temps, una d'espases: sí, sí, això és una autèntica corda de presos! Camí de les galeres del rei! Quan feia, pels carrers de Figueres, que no passava una corda de presos? Si ho veiés l'alcalde! Satisfet, diu en veu alta:

—Collons, Marcel·lí, ets tot un clàssic!